

לתגובות והערות: שגי'א 064-688199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 19:30

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 20:32

ר"ת: 21:02

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 355 6.7.2018 - כג' תמוז תשע"ח

זו השעה לה' צדיקים יבואו בו

פְּרִישַׁת - פְּנִינָה

רבנו של עולם שמור לנו על חכמי ישראל- הרב אפרים שרבני שליט"א

כותב התנא במסכת אבות: "יהא ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם"- אומר התנא, איפה שלא תהיה, תמיד תהיה קרוב לתלמידי חכמים, תעשה הכל שתהיה לך גישה אליהם, שתהיה קרוב אליהם, קרוב להתנהגות שלהם. "והוי מתאבק בעפר רגליהם"- תלך אחריהם גם בעפר, איפה שהם דורכים תדרוך, תמיד תהיה כמה שיותר קרוב, כי על האנשים האלה כותב החזון איש, שאולי הם נראים כמו כולם, אבל באמת הם 'מלאכים הגרים עם בני תמותה'. אלו לא אנשים רגילים, הם רק אולי נראים רגילים. אמרו חז"ל: "שְׁחֲרוּת קְעוּרָב", אלו בני התורה שנראין שחורים בעולם הזה ולעולם הבא מאירים כלפידים"- כאן הם נראים פשוטים, אוכלים כמונו, שותים כמונו, לבושים בחליפה פשוטה, אנחנו מנשקים להם את היד, בעולם הבא אף אחד לא יוכל להתקרב, הם יהיו רחוקים, קוראים לאנשים האלה תלמידי חכמים.

וכך מספרים חז"ל על אמורא אחד שהיה זוכה בכל יום לגילוי אליהו. באחד מן הימים, כשהלך לבקרו רב חביבא בר סורמקי, הוא הבחין בכוויות שיש לו בעיניים, מיד שאלו בבהלה: "חכם, מה קרה לעיניים שלך?!". הוא סיפר לו, שהוא הפציר באליהו הנביא שיתן לו לראות כמה מראות משייבה של מעלה, הוא רוצה לראות 'תמונות' ולאחר הפצרות רבות נענה לו אליהו הנביא, אך אמר לו: "כל זאת בתנאי שלא תסתכל בכסאו של ר' חייא, שאין רשות לשום בריה להציץ באותו מקום". האמורא עלה עם אליהו הנביא, טייל שם, הוא ראה צורות, הוא ראה תמונות שלא לכל אחד מותר לראות, התפעל, התרגש, וכשהגיע למקום מסוים, שאל: "מה זה שם?". אמר לו אליהו: "שם אי אפשר, שם זה הכסא של ר' חייא, לשם אין כניסה". הוא סיפר: "לא יכולתי לעצור את עצמי, הייתי סקרן כל כך והצצתי, בשנייה הראשונה שהסתכלתי מיד הרגשתי צריבה בעיניים ואבדתי את הראייה". אומרים חז"ל, לא נתרפאו עיניו של אותו צדיק עד שהלך למערת ר' חייא בטבריה והיה לומד את המשניות שר' חייא כתב, והיה מתפלל: "דבינו, תזכור לי שאני לומד את תורתך והיה מתחנן על עיניו עד שחזרה לו הראייה"- הם נראים פה פשוטים, נראים רגילים, תלמיד חכם ישיש, זקן, שפוף, רועד, נושם בכבדות, זה רק כאן בתוך גוף של בשר ודם, שם הם לפידים של אש.

סיפר ר' אליהו מן שליט"א, שפעם אחת נכנסה אישה למחלקת היולדות שבבית החולים 'מעייני הישועה' בבני ברק עם צירי לידה. בהיותה בבית החולים החל הדם לזרום בשטף רב ונלאו הרופאים לעצור את שטף הדם והסיכון היה גדול וכבר הכינו את הבעל לגרוע מכל, אך בחסדי ה' יתברך לא נתאמתו דבריהם ולפתע נפסק הדם והאישה ילדה בשלום. כשעבר מנהל בית החולים ד"ר רוטשילד ונכנס לחדר היולדת, אמרה לו היולדת: "אני אסירת תודה לך ולצוות הרפואי שלך על המסירות הגדולה שלכם". אמר לה: "לא לי את צריכה להגיד תודה, את החיים שלך את חייבת לסטייפלר זצ"ל". תמחה האישה: "הרי מעולם לא הכרתי אותו ואיך ייתכן שבאה לי ישועה על ידו?".

השיב לה הד"ר: "תדעי לך שכאשר יסדתי את בית החולים הזה, הלכתי אל אותו צדיק שיתמוך בבית החולים והוא בירך ואמר: 'בעזרת ה' יתברך כל אישה הבאה ללדת בבית החולים הזה לא תמות בלידה' ". והנה, ישנה סטטיסטיקה בבתי חולים ליולדות, כי אישה אחת מתוך כמה אלפים מתה בכל בית חולים ובחסדי ה' יתברך בבית החולים הזה כבר היו למעלה מתשעים אלף לידות ולא נעדרה אפילו אחת. גברת, יש פה בית קברות בבני ברק שם הצדיק הזה טמון, למלאך הזה את צריכה להגיד תודה, תשעים אלף יולדות על הגב שלו, במשפט אחד שלו. שכשאלו את הגר"ח קנייבסקי שליט"א: "הברכה של אבא שלך הייתה תקיפה בחייו או גם לאחר מותו?". ענה הרב: "אבא שלי שאמר משהו הוא לקח על עצמו גם אחרי מותו".

'מלאכים הגרים עם בני תמותה' – בעל חובות הלבבות (שער אהבת ה' פ"ז) מתאר מה זה תלמיד חכם אמיתי, הוא כותב: "הם אנשים שנעקר מהם הכיסוף לתענוגים והוא בעבור כיסופם לעבודת הבורא ומאהבה אותו" – שום דבר לא טעים להם רק אהבת ה' יתברך. "וכבתה אש היצר מלבותם ומלאה אהבת האלוקים לבותם, ובזכותם מסתלקים היסורין ויורדין הגשמים, ומכוחם ישוקה האדם והבהמה" – אם יש טוב בעולם זה רק בגלל הנשימות שלהם, רק בגלל שהם נושמים כאן בעולם.

'מלאכים הגרים עם בני תמותה' – רק שנדע לרוץ אליהם, לדבק בהם, לנשום את האוויר שלהם. מספרים על ר' חיים קנייבסקי שליט"א, שבאחת הפעמים שהיה מוזמן לשמש כסנדק, המתין לו רכב מחוץ לבית. נכנס הרב לרכב, אך הרכב לא התניע והיה פלא בעיני הנהג, כיוון שהמכונית לפני כמה ימים הגיעה חדשה מהחברה. הגאון יצא מהרכב והנה הרכב התניע נרגע האיש ופנה אל הרב: "כבוד הרב יעלה לרכב הכל הסתדר". הסתכל עליו הגר"ח קנייבסקי ואמר לו: "אולי הרכב הזה נקנה מכסף של ריבית?". הנהג הוריד את הראש מבושה, ולאחר כמה שניות אמר בבושת פנים: "קיבלתי את המכונית מהבן שלי, הוא מרוויח את הכסף שלו בריבית". "תזמינו לי מונית בבקשה" ביקש הרב. כך אומר רשב"י בזהר הקדוש: "אלו המשתדלין בתורה עדיפים מנביאים" – תלך אצלם, הקב"ה מניח להם בפה מה שנביא אין לו בפה, אלו תלמידי חכמים, ספר תורה חי.

באחת הפעמים ניגשו אנשי החברא קדישא לפני חג הפסח אל החזון איש זצ"ל ובאו בהצעה, שבכדי למעט בטרחא בחול המועד, הם מעדיפים לחפור קברים לפני החג כדי שיהיו מוכנים לעת הצורך. טען החזון איש: "מי אמר בכלל שימותו?". "אין מציאות כזו שלא ימותו, זה זמן ארוך מאוד, בכל שנות עבודתנו אין אנו זוכרים דבר כזה", ענו אנשי החברא. אמר להם החזון איש: "אני מבין, אבל השנה לא ימותו". כך היה. הם עיניים של העולם, כמו שכותב רש"י: "תלמידי חכמים הקב"ה נותנם עיניים להאיר לעולם".

אשתו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל סיפרה, שבאחד הימים ניגש אצלה בעלה ואמר לה שאחותה אורה חולה, וזה עוד קודם שהרופאים ידעו. היא הלכה לעשות בדיקות ונתברר שדברי הרב צדקו. שלחו אותה לאנגליה לניתוח מאוד מסובך. יומיים לפני הניתוח ניגש הרב אל הרבנית כשהייתה עובדת במטבח ואמר לה: "תפסיקי לעבוד" ורמז לה שהיא כעת אבלה, היא הבינה את הרמז ומיד אמרה: "אבל הניתוח עוד יומיים" הרב הסב את הפנים והיא הבינה. אחרי שעה קיבלו הודעה מאנגליה שחלה החמרה פתאומית במצבה של האחות והיא השיבה נשמתה לבוראה – תלמידי חכמים, תלמידי חכמים, לא סתם אמרו חז"ל: "תלמיד חכם ומלך – תלמיד חכם קודם", כי מלך יש לו תמורה, הלך מלך יבוא עוד מלך, תלמיד חכם אין לו תמורה, אין תחליפים לדברים כאלו, דבר כזה כבר לא יחזור.

כמה אנחנו צריכים לטעת בלב אמונת חכמים, אהבת החכמים, וכמו שכותב רבינו בעל החינוך: "ויקבע בלבבו אהבתם". להפנים מה שכותב בספר ארחות יושר, שהתלמיד חכם האמיתי, תמיד הקב"ה יניח לו בגרונו את המילים הנכונות.

סיפר ר' יצחק אוהב ציון, שאישה אחת מעוברת שטחה בקשתה לפני הרבנית בת שבע זצ"ל, אשתו של הגאון ר' חיים קנייבסקי שליט"א, שהעובר שלה הפוך בבטן ואם הרב יוכל להעתיך בעדה, אמר הרב: "תגידו לה ישנה סגולה לבדוק אם יש ספרים הפוכים בבית ולהפוך אותם". אותה אישה שמעה במקום 'ספרים' - 'סירים' והלכה לביתה והפכה את כל הסירים הפוכים בארונות, כולל מערכת הסירים של פסח. למחרת הלכה לביקורת, אמרו לה: "הכל בסדר, העובר התהפך בחזרה" – אמונת חכמים, לא משנה אם הוא הניח לך באוזן סיר, או מחבת, אם זה יצא ממנו זה יפעל. מבטיח לנו ר' בחיי בעל חובת הלבבות: "שלא יהיה דור מן הדורות ריק מהם" – הקב"ה תמיד ידאג שהם ילכו את הבנים שלו, "כמו שאמרו רבותינו, יום שמת רבי עקיבא נולד רבינו הקדוש ועל הדרך הזה ימצא בכל הדורות ובכל הארצות, שלעולם לא יחסר קורא אל האלקים ואל עבודתו ומורה את תורתו". – זו המתנה שנשארה לנו בגלות הזאת, תלמידי חכמים, שהם בע"ה יתברך לעולם לא ילכו לאיבוד. יה"ר שיקיים לנו הקב"ה את כל חכמי ישראל הם ונשיהם ובניהם ותלמדיהם וכל אשר להם, אמון כן יהי רצון! שבת שלום עם ישראלו אפרים שרבני. (מתוך 'מחנה אפרים')

בהעדר מדות טובות – נטפלים לזוטות

**פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִפְּהוּ (כה, יא)
מדוע הכתוב מפרט את ייחוסו?**

אומר רש"י: "לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן".

יש כאן הערה חזקה. מה זה צריך להיות? יש מגיפה נוראה בישראל, אנשים מתים בזה אחר זה, עשרים וארבע אלף מתו. והנה בא פנחס ובמעשהו גרם לעצירת המגפה – "ותיעצר המגיפה". כשראו כולם כיצד נעצרה המגפה בזכותו, היו צריכים כולם לבוא אליו, לחבק ולנשק אותו, להוקיר אותו ולהודות לו על מעשהו ולכבדו בכל הכבוד שבעולם. הנה האיש שהציל את עם ישראל! במקום זאת מה הם עושים? הם מוצאים כל מיני חסרונות בסבא שלו ...

מסקנה: אדם יכול לעשות את הדבר הכי חשוב בעולם, וכולם רואים זאת ויודעים על כך, ובכל זאת – אם יש מדות רעות ומושחתות, הם מסוגלים להתעלם לגמרי מן המעשה שלו, ובמקום זאת לחפש בו חסרונות. במקום להתייחס לדבר האמיתי, נטפלים לזוטות שלא ממיין העניין: הסבא שלו כזה והסבתא שלו כזו... (יחי ראובן)

פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהֵן הַשֵּׁיב אֶת חֻמְתֵי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתַי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאֹתַי (כה,בא)

המהר"ם שיק מביא ווארט בשם הרב'ה שלו, ה"חחם סופר" הפרשה הקודמת (כה, ט) מסתיימת במילים: וַיְהִיו הַמֹּתִים בְּמִגְפָּה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אֱלֹף". הפרשה שלנו פותחת: "פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהֵן הַשֵּׁיב אֶת חֻמְתֵי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתַי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאֹתַי".

הגמרא (חגיגה ד ע"ב) מספרת סיפור שקשה להבין אותו. יש בו דברים גבוהים מעבר לתפיסתנו, אך כך כתוב בגמרא: פעם ביקש מלאך המוות משלוחו שיביא לו את נשמתה של אשה בשם "מרים מגדלא שיער נשייא" [מרים המקלעת שיער הנשים], והשליח הביא לו בטעות נשמה של אשה אחרת - "מרים מגדלא דרדקי" [מגדלת תינוקות], והמית אותה בטרם הגיע זמנה. כאמור, קשה להבין איך זה שקורה למלאך המוות "טעויות", ועל כל פנים נשארו לה שנות חיים שנלקחו ממנה ...

שאלו את מלאך המוות: מה עושים עם השנים הללו? למי נותנים אותן? נענה ואמר: "אי איכא צורבא מרבנן דמעביר במיליה מוסיפנא להו ליה, והוא חלופיה" - אם יש תלמיד חכם ששומע את חרפתו ושותק, אוסיף לו את שנות החיים הללו.

והנה השבטים הרי היו מבזים את פנחס, וכמו שמביא רש"י בתחילת הפרשה: "פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהֵן" - לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה, שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת אלילים, והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן". ומה עשה פנחס בתגובה? שמע חרפתו - ושתק!

ומהו השכר שקיבל בגין שתיקתו? וַיְהִיו הַמֹּתִים בְּמִגְפָּה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אֱלֹף". - נתאר לעצמנו, אם לכל אחד שמת במגיפה נשארה רק עוד שנה אחת לחיות - הרי פנחס "זוכה" בעשרים וארבע אלף שנות חיים! בהיותו שומע חרפתו - ושותק!

ואם המתים במגיפה היו צעירים, ונותרו לכל אחד מהם, או אפילו רק לחלק מהם, ארבעים, חמישים, שנות חיים - כל השנים הללו "עוברות" לפנחס! רבותי! תעשו לבד את החשבון... (יחי ראובן)

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל.

לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל.
הצלחה ופרנסה בשפע: לשגיא בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, לירון בן פנינה, קורל בת סיגל.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביבי בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל.